

Cultivar Release

نیمروز رقم جدید جو برای کاشت در سیستان و مناطق گرم در استان‌های جنوبی ایران

Nimrooz, A New Barley Cultivar for Sistan and Warm Areas of Southern Provinces of Iran

پدیدآورندگان: شیرعلی کوهکن، مهدی لک‌زایی، احمد یوسفی، ایرج لک‌زاده، حسینعلی فلاحی، علی براتی، حسین اکبری‌مقدم، حسن رستمی، عباس جهان‌بین و غلامعلی کیخا

تاریخ پذیرش: ۱۳۹۱/۱/۲۴

تاریخ دریافت: ۱۳۹۰/۶/۲۹

سازگارترین لاین با عملکرد بالا شناخته شد. نتایج به دست آمده از آزمایش‌های مقایسه عملکرد در سال‌های ۱۳۷۳ تا ۱۳۷۶ در ایستگاه‌های مختلف نشان داد که لاین WB73-6 در شهرستان زابل با میانگین عملکرد ۵۹۸۴ کیلوگرم ۲۸ درصد، در شهرستان دزفول با میانگین عملکرد ۴۲۷۶ کیلوگرم ۶ درصد، در منطقه مغان با میانگین عملکرد ۴۹۰۵ کیلوگرم ۱۵ درصد، در شهرستان اهواز با میانگین عملکرد ۴۵۳۹ کیلوگرم ۵ درصد، در شهرستان گنبد با میانگین عملکرد ۵۱۶۱ کیلوگرم ۳۳ درصد، در شهرستان گرگان با میانگین عملکرد ۵۳۰۲ کیلوگرم ۷ درصد، در شهرستان داراب با میانگین عملکرد ۵۱۸۶ کیلوگرم یک درصد و در شهرستان ایرانشهر با میانگین عملکرد ۴۴۱۵ کیلوگرم ۱۷ درصد نسبت به شاهد برتری عملکرد داشته است.

لاین WB73-6 باشجره Trompillo, CMB74A-432-25B-1Y-IB-IY-OB از لاین‌های دریافتی از مرکز بین‌المللی CIMMYT بود که در سال زراعی ۶۹-۱۳۶۸ در ایستگاه تحقیقات کشاورزی زهک زابل از ژرم پلاسما بین‌المللی مربوط به آزمایش IBON برگزیده شد. در سال زراعی ۷۰-۱۳۶۹ در آزمایش مقایسه عملکرد مقدماتی ایستگاه زهک زابل یکی از لاین‌های برتر آزمایش بود و برای شرکت در آزمایش‌های تکراردار سال بعد ایستگاه انتخاب شد. در طی سال‌های زراعی ۷۳-۱۳۷۰، در آزمایش‌های A تست و B تست این ایستگاه نیز از لاین‌های برتر آزمایش‌ها بود که برای شرکت در آزمایش یکنواخت سراسری جو منطقه گرم انتخاب شد. در سال‌های ۷۶-۱۳۷۳ در آزمایش‌های پنج ایستگاه گرم جنوب کشور به عنوان

شهرستان شوشتر ۳۵۰ کیلوگرم، در شهرستان شادگان ۴۰۰ کیلوگرم و در شهرستان باغ ملک ۴۹۰ کیلوگرم در هکتار نسبت به ارقام شاهد برتری عملکرد داشت.

لاین WB73-6 دارای تیپ رشد بهاره، سنبله دو ردیفه، ارتفاع متوسط ۱۰۵ سانتی‌متر، میانگین پروتئین ۱۲ درصد، نیمه زودرس، مقاوم به خوابیدگی، نیمه مقاوم به ریزش دانه، مقاوم به شکنندگی محور سنبله، متحمل به بیماری سفیدک پودری، نیمه متحمل نسبت به بیماری لکه قهوه‌ای نواری و سازگار با مناطق گرم جنوب کشور است.

از خصوصیات بارز لاین WB73-6 تحمل به خشکی و گرمای آخر فصل زراعی در مناطق گرم جنوب کشور است.

این لاین در سال ۱۳۸۷ در ششمین جلسه کمیته ملی معرفی رقم سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی مورخ ۸۷/۲/۲۵ با نام نیمروز برای کشت آبی در مناطق گرم جنوب کشور معرفی شد.

میانگین عملکرد ارقام شاهد در این آزمایش‌ها ۴/۴۹۸ تن در هکتار و میانگین عملکرد لاین WB73-6 ۴/۹۰۲ تن در هکتار بود که ۴۰۴ کیلوگرم در هکتار نسبت به میانگین شاهد‌ها برتری داشت. با توجه به عملکرد بالای این لاین و مشخص شدن آن به عنوان یکی از لاین‌های برتر آزمایش‌ها، ازدیاد بذر و تشکیل هسته‌های اولیه بذری آن در دستور کار قرار گرفت. در سال زراعی ۱۳۷۷-۷۸ در یک آزمایش تحقیقی- ترویجی در سه حوزه بخش مرکزی، بخش پشت آب و بخش میانکنگی زابل لاین WB73-6 با جو رقم نومار از نظر عملکرد مقایسه شد. نتایج حاصل بیانگر ۵۸۰ کیلوگرم برتری عملکرد لاین WB73-6 نسبت به رقم نومار بود.

در سال زراعی ۱۳۸۱-۸۲ لاین WB73-6 در استان خوزستان در دو شهرستان شوشتر و شادگان در شرایط کشت آبی در مقایسه با رقم جنوب و در شهرستان باغ ملک در شرایط زارعین و در کشت دیم در مقایسه با جو ایزده مورد بررسی قرار گرفت. لاین مذکور در

آدرس: مرکز تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی سیستان، صندوق پستی ۴۷۹، زابل